

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego
Szkoła Podstawowa nr 15 z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Jana Pawła II
w Katowicach

1. Założenia programowe.

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego Stanowi całość wzajemnie uzupełniających się działań służących przygotowaniu uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia.

Podejmowane działania mają pomóc uczniom w rozpoznaniu zainteresowań i zdolności, zdobywaniu informacji o zawodach i pogłębianiu wiedzy na temat otaczającej ich rzeczywistości społecznej. W przyszłości ma to ułatwić młodemu człowiekowi podejmowanie bardzo ważnych wyborów edukacyjnych i zawodowych w sposób świadomy, zgodnie z własnymi predyspozycjami i zainteresowaniami.

Planowanie własnej drogi edukacyjno-zawodowej jest procesem długotrwałym. Już na etapie szkoły podstawowej należy rozwijać poczucie odpowiedzialności za własną przyszłość, uczyć myślenia perspektywistycznego i umiejętności planowania a w klasach VII-VIII należy organizować zajęcia związane z wyborem ścieżki kształcenia i planowaniem kariery zawodowej.

Decyzja dotycząca wyboru przyszłej szkoły, żeby była trafną, wymaga pomocy ze strony wielu osób i instytucji, m.in. nauczycieli i rodziców.

Planowane zadania i treści przekazywane na lekcjach wychowawczych i zajęciach przedmiotowych w klasach I-VI mają za zadanie rozbudzić ciekawość poznawczą dzieci oraz motywację do nauki, rozwijać kompetencje kluczowe, naturalną dziecięcą skłonność do aktywności, umożliwiać poznawanie świata zawodów, kształtować gotowość do wyborów edukacyjnych np. drugiego języka obcego, rodzaju zajęć technicznych, wyboru kółek zainteresowań czy i interesujących je lektur i czasopism.

System określa cele, zadania poszczególnych realizatorów, formy realizacji oraz przewidywane rezultaty i sposób ewaluacji. Co roku opracowuje się Program Doradztwa Zawodowego na dany rok szkolny.

- 2. Cel główny doradztwa zawodowego** to pomoc w rozpoznawaniu indywidualnych możliwości, zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji uczniów ważnych przy dokonywaniu wyborów edukacyjnych i zawodowych.

3. Cele szczegółowe:

W klasach I-VI:

- wyjaśnienie znaczenia pracy w życiu człowieka,
- zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów,
- uruchomienie kreatywności uczniów w zakresie planowania przyszłości,
- zapoznanie uczniów ze znaczeniem własnych zainteresowań i predyspozycji w wyborze właściwego zawodu,
- poszukiwanie przez uczniów odpowiedzi na pytanie, jakie są ich możliwości, uzdolnienia, umiejętności, cechy osobowości, stan zdrowia,
- doskonalenie umiejętności autorefleksji.

W klasach VII-VIII:

- odkrywanie i rozwijanie świadomości zawodowej uczniów,
- wsparcie w planowaniu drogi edukacyjno-zawodowej na każdym etapie edukacji,
- motywowanie uczniów do podejmowania dyskusji i refleksji nad wyborem przyszłej szkoły i zawodu,
- rozbudzanie aspiracji zawodowych i motywowanie do działania,
- stwarzanie okazji do samopoznania,
- wyzwalamie wewnętrznego potencjału uczniów,
- kształtowanie umiejętności analizy swoich mocnych i słabych stron,
- rozwijanie umiejętności pracy zespołowej i współdziałania w grupie,
- poznanie możliwych form zatrudnienia,
- poznanie lokalnego rynku pracy,
- poznanie możliwości dalszego kształcenia i doskonalenia zawodowego,
- poznanie struktury systemu edukacji i warunków przyjęć do szkół ponadpodstawowych,
- diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych,
- poznanie różnych zawodów.

4. Główne zadania szkoły w zakresie doradztwa zawodowego

- wspieranie uczniów w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- wspieranie rodziców i nauczycieli w działaniach doradczych na rzecz młodzieży,
- rozpoznawanie zapotrzebowania uczniów na informacje dotyczące edukacji i kariery,
- gromadzenie, aktualizowanie i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych,
- udzielanie indywidualnego wsparcia uczniom i rodzicom,
- prowadzenie zajęć grupowych wspierających w świadomym wyborze szkoły i zawodu,
- współpraca z instytucjami wspierającymi realizację zadań w zakresie doradztwa zawodowego,
- współpraca z rodzicami: rozwijanie umiejętności wychowawczych i komunikacyjnych, przedstawienie aktualnej oferty szkół ponadpodstawowych, indywidualna pomoc doradcza (w miarę potrzeb).

5. Formy realizacji

- badanie zapotrzebowania na wsparcie doradcze i dostęp do informacji,
- porady i konsultacje,
- zajęcia grupowych z doradztwa zawodowego,
- warsztaty rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne uczniów,
- wyjścia i wycieczki,
- wizyty studyjne,
- spotkania z przedstawicielami różnych zawodów, absolwentami,
- udział w programach i projektach,
- organizowanie i udział w konkursach,
- tworzenie bazy aktualnych informacji o zawodach, szkołach, możliwościach poznawania własnych zasobów i planowania rozwoju.

6. Zadania poszczególnych realizatorów

Dyrektor:

- odpowiada za organizację działań związanych z doradztwem zawodowym,
- współpracuje z doradcą zawodowym w celu realizacji WSDZ,
- wspiera współpracę z osobami i instytucjami wspierającymi działania w zakresie doradztwa zawodowego spoza szkoły,
- zapewnia w szkole warunki do realizacji zadań z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,
- organizuje doskonalenie nauczycieli w zakresie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Doradca zawodowy:

- prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego,
- we współpracy z innymi specjalistami określa mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- systematycznie diagnozuje zapotrzebowanie uczniów, rodziców i nauczycieli na działania związane z doradztwem zawodowym,
- planuje, koordynuje, monitoruje i prowadzi ewaluację działań w zakresie doradztwa zawodowego we współpracy z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami,
- gromadzi, aktualizuje i udostępnia informacje edukacyjne i zawodowe,
- organizuje współprace z otoczeniem społecznym podnoszącą efektywność prowadzonych działań,
- organizuje indywidualne wsparcie doradcze we współpracy ze specjalistami z poradni psychologiczno-pedagogicznych i OHP.

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- włączają do swoich planów pracy wychowawczej zagadnienia z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego,

- realizują tematy godzin do dyspozycji wychowawcy klasy zgodnie z programem doradztwa zawodowego,
- wskazują uczniom i rodzicom specjalistów (instytucje), które mogą udzielić wsparcia w planowaniu kariery zawodowej,
- współpracują z rodzicami w zakresie planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej ich dzieci,
- współpracują z doradcą zawodowym oraz nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Nauczyciele (w tym nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- eksponują w trakcie bieżącej pracy z uczniami związki realizowanych treści nauczania z określonymi zawodami czy planowaniem ścieżki edukacyjno-zawodowej,
- rozbudzają zainteresowanie nauką oraz pomagają w przezwyciężaniu trudności,
- prowadzą koła zainteresowań,
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach i zawodach oraz organizują konkursy,
- współpracują z doradcą zawodowym, pozostałymi nauczycielami, wychowawcą i nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Specjaliści (pedagog, psycholog):

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów,
- organizują zajęcia rozwijające umiejętności społeczne i emocjonalne uczniów,
- włączają treści z zakresu orientacji zawodowej i doradztwa zawodowego w prowadzone przez siebie zajęcia dla uczniów,
- prowadzą zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- współpracują z doradcą zawodowym, pozostałymi nauczycielami, wychowawcą i specjalistami w zakresie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Nauczyciel-wychowawca w świetlicy szkolnej:

- włączają w organizowane przez siebie zajęcia treści z zakresu orientacji zawodowej,
- organizują w sali kąciki zawodoznawcze,
- rozpoznają i wspierają rozwój zainteresowań i zdolności uczniów,
- wdrażają do pracy na rzecz innych,
- udzielają uczniom informacji o możliwościach korzystania ze wsparcia doradców zawodowych,
- współpracuje z doradcą zawodowym, pozostałymi nauczycielami, wychowawcami i specjalistami w zakresie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

Nauczyciel-bibliotekarz:

- opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby i e-zasoby z zakresu doradztwa zawodowego,
- włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego,

- współpracuje z doradcą zawodowym, pozostałymi nauczycielami, wychowawcami i specjalistami w zakresie realizacji zadań doradztwa zawodowego.

7. Instytucje wspierające realizację zadań z zakresu doradztwa zawodowego

- poradnie psychologiczno-pedagogiczne,
- Młodzieżowe Centrum Kariery i Mobilne Centrum Informacji Zawodowej OHP,
- szkoły ponadpodstawowe, policealne, CKP,
- instytucje rynku pracy, stowarzyszenia branżowe, pracodawcy, Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach,
- organizacje pozarządowe,
- ośrodki doskonalenia nauczycieli, w tym ORE,
- biblioteki pedagogiczne,

8. Przewidywane rezultaty

Nauczyciele:

- potrafią wprowadzić treści doradztwa zawodowego do swoich planów pracy,
- rozumieją potrzebę realizacji zadań z doradztwa zawodowego w ramach zajęć edukacyjnych,
- potrafią współpracować ze środowiskiem lokalnym na rzecz rozwoju zawodowego uczniów,
- poznają metody, techniki i formy prowadzenia zajęć z doradztwa zawodowego,
- znają treści z zakresu doradztwa zawodowego realizowane w szkole,
- potrafią realizować treści z zakresu doradztwa zawodowego na swoich lekcjach, zebraniach z rodzicami oraz podczas spotkań indywidualnych.

Uczniowie:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia świadomej decyzji edukacyjno-zawodowej,
- potrafią dokonać samooceny w kontekście czynników decydujących o trafności wyborów edukacyjno-zawodowych,
- potrafią wskazać swoje predyspozycje, słabe i mocne strony,
- znają świat pracy i zawody, wiedzą, gdzie szukać informacji na ten temat,
- potrafią samodzielnie planować ścieżkę kariery zawodowej i podjąć świadome i trafne decyzje.

Rodzice:

- znają czynniki niezbędne do podjęcia świadomej i trafnej decyzji edukacyjno-zawodowej,
- wiedzą, gdzie szukać informacji i wsparcia w procesie wyboru drogi zawodowej dziecka,
- znają świat zawodów i ofertę szkolnictwa ponadpodstawowego,
- Potrafią wskazać predyspozycje, mocne strony o obszary do rozwoju swoje dziecka,
- Potrafią pomóc swoim dzieciom w podjęciu decyzji.

9. Ewaluacja

- Monitorowanie przydzielonych zadań – analiza zapisów w dziennikach zajęć (dyrektor, wicedyrektor).
- Analiza wytworów uczniów.
- Obserwacja zajęć.
- Obserwacja poziomu zaangażowania i motywacji uczniów.
- Ankieta dla uczniów.